

KATHOLIKUS NÉPLAP.

40. szám.

Pest, október 5. 1853.

Megjelenik a lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethető Pesten, a jó és őcsó könyvkiadó-társulat ügynökénél: czukorutca 6. szám. földszint. sa szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félvre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félvre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez czimezendők. (Pesten a központi papnöveldeben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön béke a jó akaratú embereknek. Luk. 2. 14.

A simentornyai basa.

(Vége.) A basa kihirdetése Simentornyán és környékén, hogy ha három nap alatt Mária elől nem jön rejtekéből, tehát atyjának Zendrői Pálnak feje vétetik; azonban az ítélet Pálnak tudtára nem adaték. A három nap elmúlt, és Mária nem jött elő. A negyedik napon korán reggel Akmet palotája előtt elkészítették a sötét emelvény, mellyen Pál majd kivégeztessék, s mielőtt érette mentek volna. Pál és neje között ilyen szóváltás keletkezék a torlészben:

Pál Ugyan kedves feleségem, hany éves házások vagyunk már?

Nő. Hát nem tudod kedves férjem, épen ha huszonöt éves házások vagyunk.

Pál. Igazság! hiszen ma akartuk megtartani szűt menyeközöket.

Nő. Ma bizony, édes Palom! de alig ha mennyországban nem tartjuk azt.

Pál. Én is olyan formát érezek; lelkem uszta s szivem úgy dobog mégis, mintha valami veszélyt sejtene. Erzsébet! nyujtsd ide jobbodat, legalább fogjunk kezét Isten világos szemei előtt e sötét templomban.

Nő. De édes Palom! nem tudom ám fölemelni kezeimet, mert a láncz terhétől egészen elzsibbadtak. —

Pál tehát kinyujtá balját, és megszorítá nője jobb kezét; de nője nem érezte azt, mert a láncz terhétől kezei meg valának fásulva. E pillanatban megcsördült a vasajtó, s faklyás örök léptek be az eleven sírboltba, s eloldozván Pált a faltól, vezetni kezdék. Pál visszafordula, s így szóla nőjéhez: „Erzsébet! Isten veled! ha többé nem látjuk egymást, bocsáss meg férjednek, és imádkozz

érette, még többet is akart vele szólni, de az örök elhurczolák őt; hanem Erzsébet ezeket sem értette, mert a borús fájdalom elfojtotta érzékeit. Pált az emelvényre vitték, hol még egyszer megkérdezték őt Mária holléte felől, de kívánt válaszal nem szolgálhatott; hanem mivel lelki atyát nem adának mellé végperceire, könyörgött, hogy egy kevéssé letérdelhessen imádkozni; megengedék neki; s ő letérdelvén, töredelmes bánatot indíta szívében; azután felüle a székre s fölemelé szeméit az ég felé; ekkor megpillantá a toronytetőn Izmael véres fejét, erős hangon felkiálta: „Izmael! mindjárt együtt leszünk!“ — s e szavakra feje lábaihoz gördült. Akmet esikorgatta fogát, hogy eredmény nélkül hullott el az áldozat, s feltevé magában egy hetet még várni, s ha Mária meg nem jön, Zendrői Pálnét is a halálnak martaléskul adni.

Simentornya napnyugoti részét még ekkor sötét erdő borítá, melly összefüggésben állott az ős Bakony végetlen rengetegével. Ez időben vad disznók, szarvasok és őzek seregei tanyáztak, s ide szokott Akmet vadászatra járni tisztjeivel. A hét napok egyikében is vállára veté puskáját Akmet, oldalára övedzé hosszú vadász kardját, és kimene az erdőre; de mivel szíve bánatos és kedvetlen vala, társak nélkül ment egyedül. Talán háromszáz lépésnyire lehetett az erdőben, midőn egy hatalmas bakózet megpillantá, melly lövésen kívül esvén, minduntalan szökdecselvén, mind belyebb és belyebb csalogatá Akmetet az erdőbe; már nagyon is mélyen behaladott Akmet, midőn a vadat célba veheté s szerencsésen elejté. Hozzá szaladott azután, s hosszú vadász kardját kirántva meg akará ölni a még rugadozó állatot, a mint hirtelen megcsördülnek a harasztok, s az erdő belsejéből gyors dobogással tör elő

két rabló, s Akmetre rohanva villogó kardokkal megtámadják őt. Akmet a vadászkarddal védé magát kettő ellen, s mivel hatalmas vivó vala, s mivel a világos veszély is edzé karjait, oly jól védé magát, hogy a rablók csapásai hasztalanul hullottak Akmet kardvasára; azonban a már tíz perezig tartó iránytalan viadal kifárasztá karjait Akmetnek, s már már áldozatul esik, midőn ime! egy negyedik vivó is tör elő a nyírlombok közül, ki páncélba vala öltözve, arczát sűrű rostélyzatu sisak boritá, s kezeit vas kesztyűk fedék; ez gyors léptekkel sietett Akmet felé, s kirántván fényes aczélját, oly erővel támadá meg a két rablót, hogy nehéz csapásainak ellent nem állhatván, futásnak eredtek s Akmetet segédével együtt magokra hagyák. Akmet hálás arczkifejezéssel fordult a vitéz felé, s nyájas szavakkal így szóla hozzá: „Ki vagy te becsületes bajnok, kinek életemet köszönhetem?” és a vitéz tompa komor hangon felele a sisak alól: „Bujdosó magyar vagyok, mint azok is, kik megtámadának; jöttem segélni téged, mert a keresztényhez nem illő orgyilkosságot utálok;” itt Akmet levona ujjáról egy gyűrűt, s a vitéznek nyujtá e szavakkal: „Fogd e gyűrűt emlékül, keresztény vitéz, s bírjad vele sérthetlen szent esküvésemet, hogy bár mit vétettél is esászárom ellen, e pillanattól fogva szabad vagy; térj vissza bátran tűzhelyedhez, Akmet karja védendi személyed és vagyoned!” A vitéz meghajtá magát, Akmetnek tavozót inte, s kíséré őt mindaddig, míg veszélyen kívül vala; azután visszatére az erdő sűrűje felé, Akmet pedig megfordula; követé őt könnyűs szemével, s kezével idvezlé őt mindaddig, míg el nem rejté magát látása elől. —

Akmet gondolatokba merülve tért haza; az erdőt katonáival meghajtatni szerette volna; de annak végtelenségét ismervén, a fáradságot hasztalannak látá, s a történekről senkinek mitsem szóla. Máriát felejteni nem tudá, s minthogy a hét napok sikertelenül elmúltak, bosszura gyuladt Mária ellen, s kihirdetteté mindenfelé, hogy ha Mária három napok alatt vissza nem jó, akkor Zendrői Pálné, mint büntársa a várórséggel titkon czimboraló férjének, lefejeztetik. A három nap ismét elmúlt, és Mária nem jött elő. Már a negyedik reggel kiderült, s közelget az óra, mellyben Erzsébet, Mária anyja halálra vitetnék. Farkas Bálint Akmet ajtaja előtt állott a folyosón, engedélyt várva a bememehetésre, hogy Zendrői Pál özvegyéért esedezzen; s ime! hirtelen élénk zaj támad a kapuban s a török őrség egy fegyvertelen, de pánczélos és sisakos vitéz

vezet fel a lépesökön, ki Akmettel szólni kíván. Bálint kemény szavakkal tartóztatja vissza az őrséget, s várakozásra inté azt, állítván, miként ő kívánna előbb sietős tárgyban szólni a basával. Be is ment Bálint a kényurhoz, s érzékeny szavakkal esde Erzsébet életeért; azonban kegyelmet nyerni nem tudott. Siró szemekkel jött ki Bálint Akmettől, mit látván a pánczélos vitéz, megfogá Bálint kezét s így szóla hozzá; „Farkas Bálint, miért sírsz?” — Bálintnak egy kevésbé ismerősnek tetszék a vitéz hangja; de nem tudott tisztán visszaemlékezni, hogy honnét ismerné a vitézt, hanem a bizodalmas kérésre őszintén felele: „Zendrői Pál özvegyeért könyörögtem, de hasztalanul!” — itt a sisakos vitéz megráza Bálint kezét, mondván: „Ne sírj Farkas Bálint! én fogok könyörögni napadért;” ezzel megnyílik az ajtó, és Akmethez a vitéz beboesájtaték. Akmet azonnal megismeré a hőst, ki érette vivott az erdők ölében s így köszönté: „Isten hozott vitéz! éltem megmentője; mondd ki hamar nevedet, és üsd fel a sisakot, hogy arczodat láthassam; azután bátran eltávozhatasz, mert szabad vagy!” de a vitéz tisztelettel állott meg Akmet előtt; felemelé kezét, s tagadólag intvén azzal, így szóla: „Nem úgy Akmet! nem úgy! nekem még előbb egy kérésem vagyon” — „Halljuk!” mondá a türehtetlen Akmet; s a vitéz így folytató szavait: „Azt ígérted Akmet ugyé, hogy ki Zendrői Máriát neked visszaadja, teljesíted kérelmét?” — „Igen! igen!” válaszolá hirtelenül Akmet, s a vitéz folytató: „Én tehát visszaadom Máriát, de boesásd szabadon előbb édes anyját.” E szavakra rendkívüli öröm lepte meg Akmetet; kiugrott az ajtón s egy pillanat alatt dördölve hangzott el ajakáról a paranesszó, hogy Zendrői Pálné szabadon boesájtassék; most visszatére Akmet hirtelenül, s vagyremegve állott meg a vitéz előtt, kérdvén: „Nos vitéz! tehát hol van elrejtve Mária?” — „Itt áll előtted!” felele a vitéz, s lebontá fejeéről sisakát, melly alól tömött barna fürtök omoltak ki, s e pillanatban orangyalként mosolygott Akmet szemé közé Mária szép arczája. Akmet összeesapá kezeit; elkiáltá magát s remegve tört ki öröme minden izeiből; de örömének élte csak rövid vala, mint a sötét felhők közül kikitörő napsugáré; elkomorult hamar lelkében, mert látá, hogy e pillanat, melly Máriát visszaadta, el is ragadja örökre tőle. Egy darabig gondolatokba merülve álla, azután sirva fakada, s Máriához járulván, megfogá kezeit, s bánatos tört hangon így szóla hozzá: „Mária! keresztény nőtársaid ragyogó gyémántja! megöltém atyádat, és te megmentéd él-

temet; szólj egy vigasztaló hangot: megbocsájtasz-e?!“ s Mária érzékeny hangon felelé: „Bocsásson meg az Isten is — én megbocsátok!“ — ekkor kitörő indulatos hangon így folytatá szavait Akmet: „Mária! Simontornya gyöngye! gyűrűm és esküm biztosítja szabadságodat, és Akmet beváltja szavát. Isten veled Mária! Isten veled! de most távozz előlem örökre, és kérjed érettem az Istent; oh! mert tiszta szíved imádsága kedves lehet az Istennél.“ Most eltávozott Akmet magára hagyva Máriát, ki néhány perczek mulva szeretett anyjának ölében, s Bálint nemes társaságában beszélte el a napok történeteit.

Masnap magához rendelé Akmet Simontornya lelkészét, s valamely dologról hosszasan értekezett vele; sőt ettől fogva naponként látták az öreg lelkészt Akmethez besurrani; senki sem tudta ugyan, miért, de kezdék gyanítani, hogy a keresztény vallás szép gyümölei, mellyeket Máriának nemes tetteiben tapasztalt, meghatáskoz megselezíték Akmet kemény lelkét; s azt annál inkább kezdék vala hinni, mert kevés napokra gyors peregő dobszó esdíté össze Simontornya lakosait a varosház előtti téren, hol Akmet basának egy, még most is az eredeti oklevélben *) olvasható parancslevele hirdetteték ki, melly így következik:

Eö Nagyságának az Urnak, Akmet Oglu Bégnek, Simontornya Kormányzójának Eö Kegyelmességének Rendöletei.

1. Az Esküdt ember Istenfélő legyen, és jó példát adjon.

2. A hazugságot, tolvajkodást s minden egyéb bünöket mindenki eltavoztasson; a ki pedig ilyen bünbe esik, a pelengérbe tétessék, és üssenek hatot rája. Ha azután sem jobbitja meg magát, az egyházból kivettessék.

3. Minden Szombaton a Birák öszvegyuljenek, Vasárnap pedig csak az Isteni tiszteletben foglalatoskodjanak.

4. Az Esküdtök egymás között egyesek legyenek, és a lelkipásztort megböcsüljék.

5. A ki a Predikációt minden ok nélkül elmulatya, más Vasárnap Predikáció előtt a pelengérbe tétessék, s azután üssenek négyet rája.

6. A ki a Kórságossat, Dühödtét, Egütöttét elmondgya, szintén mind a lélek-mondó, úgy büntetessék.

7. A ki a Birákat meghamisítja, vagy megkáromolja, reggeltől fogva oszonnáig a pelengérbe üljön, azután pedig ütögessék meg. Ha va-

laki az ilyennek pártyát fogná, vagy mellette szólana, akkor a Szószöllőt vegyék pálcza alá.

8. A Gyülésbe, mikor valamely titkos dologról van szó, senki hivatlan bé ne mennyen.

9. Kivált az Asszonyok oda pattogni ne járjanak, különben a pelengér léssen a helyek.

10. Ha az Asszonyok egymást meggyalázzák, vagy a férjfinak tisztességet nem tesznek, a pelengérben megveretessenek.

11. Ha valaki a gonoszságban megátalkodik, Templomba nem jár, Szakramentomokkal nem él, annak a Lelkipásztor semmiben ne szolgáljon. Ha meghal, ne harangozzanak néki, se Koporsócsináló, se Sírásó feléje ne mennyen, hanem temettesse el a maga háza, a mint tudgya, de távol a közönséges Temetőtől, az eö gyalázatjára. Utoljára

12. Ha a Lelkipásztor ezekre nem vigyáz, és sem az Esküdtöket, sem a Lakosokat jóra nem inti, hanem minden Latorságban élnek a Polgárok, akkor a Lelkipásztort vastag büntetéssel megbüntetjük, az Esküdtöket megpálcázzuk és megbírságozzuk, hogy a latorság megszűnjön, és a „tiszta élet“ megmaradhasson.

A Lelkipásztor e Parancsolatinkat gyakran a Templomban elolvassa, hogy senki magát azzal ne menthesse, hogy nem volt hírével. Ha valakin pedig ezek szerint valami esik, és nehéz léssen néki: jöjjön panaszolni, és ha onnan hazül fél teréhvél jött, Isten úgy segéllyen! bizonyosan elhídgye, hogy egész teréhvél bocsáttjuk.

Kelt Simontornyan 1669-ben.

Akmet Oglu Bégh m. k.

Egy pár hét mulva e parancslevél közzététele után Akmet minden nőszemélyt eltakarítá házából, s Minden Szentek ünnepén reggel a lelkész korán bement Akmethez, ki egy titkos szobában, Bálintnak mint keresztatyának, és Máriának mint keresztanyának jelenlétében a Kereszttség Szentségét felvévé ugyanazon táczában, mellyben Mária megkeresztelé Izmaelt. Igéré Akmet továbbá, hogy legelső jó alkalommal magát a magyar Királynak oltalmába ajánlandja, s a török hatalom alól kibontakozva keresztény vallását nyilvánosan fogja gyakorolni; de ezen ígérétét nem telyesítheté. Kevés napok mulva Akmet Budára idéztetett a fő basához, ki titkos kémek által már előre tudósíttatva, felszólítá Akmetet, hogy vallaná meg őszintén, ha nem keresztény-e? Akmet megemlékezett a simontornyai lelkésztől hallott ama szavaira Jézusnak: „ki engem vallani fog a világ előtt, én is vallom

*) Lásd az 1824-ki „Egyházi értekezések“ 3-ik kötetét.

öt az én mennyei Atyám előtt; ki pedig engem megtagad a világ előtt, én is megtagadom őt mennyei Atyám előtt!“ azért Akmet bátran megvallá és nem tagadá, mondván: „Igenis, én keresztény vagyok!“ A basa elordította magát; szakállát tépte dühében, s két óra mulva Akmet a budai vártéren vörös selyem zsinorral megfojtott. Mondják, hogy mikor a zsinort nyakába vetették, fölemelé szemeit az ég fölé, s erős hangon kiáltá föl: „Izmael! mindjárt együtt leszünk!“

Sok illy eseményeket rejtenek magokban a multak könyvének levelei; s boldog Anyaszentegyház! mellynek gyakorlott erkölestanaí annyi sok Saulokat fordítanak Pálra! azért kedves olvasó! becsüld meg a házat, mellynek a keresztiség által családtagjává lenni szerencsés valál — a keresztény Anyaszentegyházat; ez amaz Egyház, melly a hívek jó tetteitől fejededik, s a vértanuk véréből pedig pirosodik; ez amaz Egyház, melly nekünk a békében liliumokat, s az üldözésekben rózsákat terem.

DANISS.

Látogatás a bécsi kath. mesterlegények együletében.

Bécs, sept. 19-én. Főlöszleges a mesterlegény-egylet tisztán felfogott ezéjának és áldásainak rajzolása; melly Bécsben már is a negyedévi szent gyónásban, erkölesös viseletben, szorgalom és engedelmisségben mutatkozik, és ezért az allamtól, a esendbiztossagtól erélyesen gyámolittatik. Mind eme jótékony gyümölcsökhöz járul a gazdaszati oldal is, mivel a mesterlegény, hasznos tudományok hallása mellett, kedves időtöltést, derült mulatságot, jámbor társalgást talál az egylet gyüldéjében; és a helyett, hogy a serházakban pénztét eltékozolná, hétfőn a munkára magát képtelenné tenné, itten bajtársai körében, ártatlan játékokban jól mulatja magát. Megható emez egyletet látni; de kivált mai nap, midőn a mesterlegények alapító atyja, K o l p i n g gyermekei körében, Némethon több tartományában létező mesterlegény egyletek küldöttjeivel, a bécsi egylet nagy teremében hosszú, éljen' harsogásai között megjelent. Szólott gyermekeihez, kiket és kiknek érzelmeit, gondolkozás módját, szükségeit jól ismeri, azért is hozzájuk érdekesen tud szólni. Beszéde röviden e tartalmu volt: „Gyermeim! Kölni testvéreteiktől nektek üdvköszöntést hozok. („Vergelts Gott“ hangzott a

teremben) Hatvanegy együletünk van széles Németországban, 10000 taggal, de mondhatom, egynek sines olly fényes gyüldhelye, mint nektek! Ez jól van, ez nektek becsületet dicséretet szüld. Sokat hallottam felöletek, az én fülem, bár nem igen terjedelmes, sokat felfog (derülség). Bátran előre ifjak, a ki munkál, azt az Isten el nem hagyja. Több izben mondtam, társulatunk alapja a vallás, de nem szóban, hanem tettben. — Sokan igen sokat és szépet tudnak a vallásról szólni, de ha tettere kerül a dolog, borsódzik a hátuk. A mi vallásunk a tett vallása, és pedig mindenkinél saját közvetlen körében. Nektek is saját műhelyetek-, együletetekben vallásos tettekben kell gyakorolnotok magatokat. Bátran fiaim! karjaitok a munkára izmosak, legyen szívetek a jobban tántoritlan. A másik, mit szívetekre kötök: az egyetértés, barátság egymás között. Mikor kezdeményeztük ez együletünket, ti is, én is tapasztaltunk méltatlanságot, kormoztak minket papokat, mintha ruházatunk nem volna elég fekete, (derülség.) A becsületes ember efélén fel nem akad. Megjelentek ök gyüldteremünkben, jámbor fogadtatásban részesültek, megszegyenültek magokban, látván, tapasztalván, hogy mégsem ollyan fekete az ördög, a mint látszik. Végre engedelem kérés mellett, a ránk szórt gúnyokért, közinkbe álltak. Ha kidobtuk volna őket, mondván: „gazficzko ki az ajtón“ (nevetés) még jobban gunyoltak, jobban rágalmaztak volna. A szelidség diadalmaskodik a nyersségen. Bátran hát fiaim! ujonczozzatok, szelidség, nyájasság, szép magatok viselete által. Ha még egyszer hozzatok jövendek, számotok nagyobb legyen, gondoskodunk majd tágasabb helyről, ha illyent nem kapunk, e falakat fogjuk szélesebbre tolni, (nevetés) én leszek első, ki kalapácsal tovább parancsolom a falat. A ki bizik az Istenbe és dolgozik, azt uralják az elemek. Isten veletek! Hiszem, hogy kölni testvéreiteket testvéreileg köszöntitek.“ (Általános köszöntésmondás.) A mint vettük észre, ez ifjaknak vidám, szelid élezzekkel vegyített beszéd kell, valamint derült, barátságos társalgás, és a becsületnek az örzése. Evvel mindent lehet kivinni nálók. Es e kedélylyel bir Kolping, evvel Gruscha, a bécsi mesterlegény-egylet elnöke. Érttük a legénység él hal, szava e földön a legnagyobb parancs. A vendégek számosan valának jelen, többek között az érdem-és méltóságteljes gróf Stollberg is, a szent Bonifácze-gylet elnöke. A tanárok oktatást ingyen adnak, a jótévkök pénzzel szégyelt nyujtanak, ugy annyira, hogy teremük szép oltarral, rajta „társaságosság, hűség, hit, remény, szeretet, szüzesség,

együt
kel di
zethe
rem a
git. Ö
rapít
alapid

együt
nyiség
szári
lent a
gadta
külön
egy h
O - D
ket ki
és nag
czegé
pökök
jelenv
tyafén
képe
tükke
felöl:
örökk
IX. P

kálás
a töb
ezimz
tója é
honu
d r a
felső
kikne
szám
Emli
pénz
helye
embe
ha v
tunk
apos
nyül
pett
és k
gyül
kath
gó k
kus
thol
nokl
lent
je, e

egyértés, szorgalom" felirással s több képekkel diszeskedik, és az évi 900 pfirt. házadót is fizetheti. Megható a b. sz. Mária képe a nagy terem ajtaja felett, mellyek tövén örök mécs világít. Órizzze az Isten szent keze az együletet, gyarapítsa, és ültese hazánkba is, áldja meg fáradozó alapítóját, jutalmazza számos jótevőit.

Nagykeszi.

Katholikus hitélet.

XLI.

Bécs, sept. 21. Tegnap volt a nagy német Pius-egylet első és második nyilvános gyűlése. Roppant mennyiségű, minden rangu férfiakkal tömve volt a nagy császári redoutte-terem, a karzat hölgyekkel tele. Megjelent a helybeli hercegek-érsek, és atyailag, elragadtatólag szólt. Utána gróf Stolberg. Erre a gyűlés külön szakaszokra oszlott, mellyekben a gyűlés elnököi egy heidelbergi tanárt, dr. Zell-t, alelnökül gróf O'Donnelt, titkárokat, osztály-elnököket és ülnököket kitézött. Délután esti 6-kor a második gyűlés fényes és nagyszerű volt. A bibornok hercegprimás, a bécsi hercegek-érsek, nagyváradi, esanádi, veszprémi, kassai m. püspökök, számtalan kanonokok, tábornagyok, grófok megjelenvén, az elnök előtt körben foglaltak helyet. Gyertyafényben uszott a terem, a Felső életnagyságu arczképe transparentben tündöklött, felette nagy arany betűkkel: „In Ecclesia salus“ (az egyházban az üdv) egyik felől: „Diesértessék a Jézus Krisztus“, másik felől „Mind örökké Amen“ virág és ritka csemeték között, elől pedig IX. Pius fejér mellképe díszlett.

Csend levén, szólt az elnök, az egyház üdvös munkálását a polgáriassodásra nézve fejtegette. Következtek a többi szónokok, kik közül m. Fogarassy Mihály ezimzetes püspök, szent István együletének volt igazgatója és alapítója, a jó és es olesó könyvkiadó társulatnak honunkban kifejtett tevékenységét taglalta. Utána Pell-dram Berlinből a szomorú állapotot rajzolta, mellyben felső Németországban az elsőtört katholikuskok léteznek, kiknek sem pásztoruk, sem templomuk nincsen, mivel számos protestans felekezettek között szétszórvva laknak. Említte egyszersmind a Bonifác-egyletnek fáradozását és pénzbeli áldozatait, mellyek a missio-állomások és helyről helyre vonuló papokra fordíttatnak. Csak innen látja az ember, milly boldogság, ha van állandó lelki pásztorunk, ha van templomunk, hol naponta szent misét hallgathatunk, a szentségekben gyakorta részesülhetünk. Az első apostoli időkre emlékeztünk vissza, midőn az elérzékenyült szónok setét, de igaz rajzolásait hallgattuk. Fellepett a szószeke Westermayer Münchenből, élcezes és kedélyes előadása a körül forgott, miszerint az idej gyűlésezéseknél azon legfontosabb kelleke vagyion, hogy katholikus városban, a katholikus hitért élő, igaz és buzgó katholikus Császár lakában tartatnak. Csak a katholikus hit az, mondá a szónok, melly a nyugoti német katholikusok szívet rokonszenvíleg Bécs felé huzza. Szónoklatát csupa taps, derűtség fogadta és követte. — Jelentékeny vala Buss tanárnak magas felfogásu beszédje, csak az kár, hogy igen sebesen, igen lármásan szaval-

ta, különben a legérdekesebb leendett, mivel a katholikus általános europai világeületet tárgyalta. Utolsó szólt Kolping, figyelemzetvén hallgatóit azon veszélyre, melly a mesteremberek rendjéből származik, ha nem igaz keresztény. Felhívta tehát, hogy a mesteremberből, mesterlegényből, mesterinasból képezzünk becsületes keresztényt, és sokat nyertünk. A mezei gazda vasárnapokon nyugszik a munkától, és nem sülyed az élvek tengerébe, mint a mesterlegény, kinek a pénzvággy miatt sem ünnepe, sem vasárnapja nem szokott lenni.

Ép azért az Isten nem áldja meg a heti munkát, mivel ünnepeken is dolgoznak, megtagadják az Istennek, mi az Istené, hogyan ne tagadná meg az Isten az ő áldásait. „El nem hágy Istened, ha te el nem hagyod“ így szól a közmondás. — Így mennek a gyűlések, jelesnél jelesebb szónokok lépnek fel, fontosnál fontosabb tárgyakat fejtegetnek, hogy katholikus irányukról bizonyosságot adjanak. Kiváltképen kiemelendő a beszédekből azon többször említett engedelmesség, ragaszkodás a püspökség irányában, és azon iparkodás, mellyel minden családapa saját családjában apostol, tanító és őrző angyal, hogy a családház valóságos templom legyen, s mindenik az Istennek szolgáljon. A világi ember is gondoljon és tegyen az egyházért, ő is lehet apostol, midőn gyermekeit, eselédjét a hitben oktatja, a vallásos gyakorlatokba bevezeti és megtartja.

Bécs, sept. 22. Tegnap este és ma délben tartott gyűlésben sok jeles szónok sok jeles és jelentékeny tárgyról fejtegette katholikus nézeteit. Hogy ne lett volna kedves hallani, a szívből eredt, szívhez intezett testvéri szózatot? Ez édes, ez kellemes nekünk katholikusoknak, hogy mindnyájan széles e világon testvérek vagyunk, egy szívvel, egy lélekkel bírnak, nem választ el minket a nemzetiség, nem zár el egymástól a külön nyelv, azért midőn egy katholikus ember katholikus érzelmen szól, mi saját keblünk hurjait pendíti. Itt volt hallani a világi férfiakat talpraesetten szólani, miszerint az ajtatosság, az egyházi érzelem, a vallás nem csak a mívelletlenek, hanem a mívelteknek is kötelessége és szüksége, mikint ezt tegnap Lieber Mór Kambergből, és Heinrich János Mainzól olly kézzel foghatólag megmutatta. Szép volt a többi között Moy Ernesztnek szájából a tirolai népnek a bucsujárás körüli buzgalmáról hallani. E nép sziklákon és völgyeken megy messzeföldre bucsúra a szűz szent Istenanya csodálatos képeihez, sokszor éhen és szomjan napokat éjeket tölt a kis templom körül imában és énekben, tudván, hogy üdvösséges az Istenért nehéz utnak indulni, ő érte keveset éhezni és szomjazni. Szépek a bucsuk Tirolban, mivel szép rend és ajtatosság van ottan, nem döföledés, zsufolódás, láрма, vásár, koldulás, ovékolás. Végtére egy szóban akarván foglalni a szónok a tirolai alázatos népnek jellemét, mondá: „Mink társulatba alakultunk, hogy szorosabban legyünk egymáshoz esatolva, mondhatom, az egész Tirolnak népe egy szép katholikus egylet.“ Ez egyletek hatáskörét, áldásait több és több oldalról fejtegették Riffel Gáspár, Mainzól; Kaal Münsterből; Merz Lajos Münchenből; — ezek után mindnyájan erősödünk azon nézetben, miszerint egyesüljünk szorosán egymáshoz, álljunk egyletekbe, társulatokba, mellyek annyi üdvöset és hasznost szülnek. Holtman a Keresztély Koblenzből, tárgyalta a gyermekek nevelését, ajánlotta a tanoda-testvéreket, kik szerzetforma társulatban egyedül a gyermekek, az ár-

vák, a szegények nevelésének, oktatásának szentelik magokat. Igérte, hogy ha valahol illy intézetet szándékoznak alapítani, a koblenzit vegyek mintául, honnan illyféle tanodatestvéreket is lehetne kapni. Így lesz a nevelés katolikus szellemben és érzelemben. Sok szülő elfelejté, milly nagy számadásra fog vétetni az Istentől magzatai miatt, kiket az Istennek kellett volna nevelnie, elhanyagolta a nevelést, és fiát vagy leányát az ördögnek nevelte. A jó szülő, ki az Istentől jutalmat kíván, tudja és teljesíti kötelességét, s magzatát jó katolikusnak, jó embernek neveli. Rész Florián Stuttgartból, említette, milly kárhuzatos szellem uralkodik a tudományokban, s mennyire köteleztetünk a tudományokba jó katolikus szellemet önteni. Sokan azt gondolják, mihelyt valamit a könyvben olvasnak, mind igaz; nem gondolván meg azt, hogy a könyv szerzője istentelen ember lehetett, s nem is lehetett más szándéka, mint istentelenséget terjeszteni. Okosabbtól kell előbb tanácsot kérnünk, milly könyv az, mit olvasni akarunk; erre pedig a plebános legjobb utasítást adhat. A mi jó és olesó könyvkiadó társulatunk sem akar mást, mint a rossz, kárhuzatos könyveket kitolni, és jó, épületes olvasmánnyal minket ellátni. Ha az egészségnek art a méreg és a rossz étel; hogy ne ártana a léleknek az istentelen olvasmány? A lélek úgy emészt meg a könyvben leirt gondolatokat, mint a gyomor a feltálatl étet. — Erre czélozva szolt Zander Erneszt ur is, megemlítvén azon félszeg cselekvés módot némely katolikusnál, mellynel fogva a katolikus fizet a könyvért, az istentelen, vallástalan szerzőnek, csak azért, hogy a katolikus szívben fojtsa és ölje meg a katolikus érzelmet és hitet. Ha az ujságoeska lapokat, mellyek a nagy városokban az utcaszegleteken egykét krajezáért árulhatnak, meg nem vennök, az illy ujságiró éhen halna, nem irhatna egyházunk ellen semmit. Mi pedig megvesszük a rank katolikusokra szórt koholmányokat, gyalázó regéket, gunyoló dalokat, vagy álnok okoskodásokat; ő látja, hogy szemtelen irkálirkája jól elkél, neki sok pénzt hoz, még élesebben és többet ír. Sok hitelenségünk az írők közül a mi fillérünkön dobzódik és korhelykedik. Ez okból van hazánkban „Katolikus Néplap”, hogy a becstelen irományra ne szoruljunk. — Mondá a szónok: „Mikor tanonczficzko valék, Münchenben volt egy kofa, ki igen jól értette a szidást; adtnnk neki egy garast, mellyért összeszidott jól, s mi nevetve elmentünk. Mit tesz mást a katolikus? Fizet, hogy összeszidják, hogy rágalazzák. Söt többet tesz az olyan katolikus, ki az illy poesék olvasmányokra pénzt kiad; mert ő fizet, hogy edes anyját, az egyházat összeszidják, a mi botrányos és csak elvetemedett gyermek tehet. Nem tudnánk eleget beszélni azon tárgyokról, a mit ottan a szónokok oly jelesen és avatottan előadtak. Végre szolt az aggastyán Kreuser János a számosan megjelent nőnemhez, kinek beszédet csak azért nem adjuk kivonatban, hogy tovább egész terjedelmében adhassuk. Az elnök Zell Heidelbergből, bezárván a gyűlésezést, kérte alázasosan a jelenlevő bibornokot, O Szentsége Bécsben székülő követjét, adná kegyesen tudtára az egész katolikus egyletnek ő szentsége a romai Pápához fiui ragaszkodását. Mire a bibornok-érsek atyai méltósággal szólott, biztosítván minket, mikép a szentséges Atya fiui szeretetünket atyai szeretettel viszonzozni fogja. Felemelvén felszentelt kezeit ránk, kik mind térdre borultunk, apostoli áldását adta. Az elnök egy „Dicsértessék a Jézus Krisztus-t” mondott, mi „mindörökké Amen“-t, s vége volt a gyűlésnek, elszéledtünk.

Nagykeszi.

XLII.

Nyék. (Fejér megye.) Sept. 18-án. E helység régenten Kápolnás-Nyéknek nevezeték; s még most is látszanak romai egy kápolnának, mellyben hiteles és tudós férfiak állítása szerint sz. Gerárd püspök és Vértanú több mint nyolcz száz évek előtt utolsó szent miséjét mondotta, azon napon, mellyen Budán a most is róla nevezett sz. Gellért hegy alatt a lázongó pogány Magyaroktól megöletett. Nyék tehát, mint sz. István első királyunk szék-helyéhez, Fejérvárhoz olly közel eső helység kétség kívül az első magyar keresztény helységek közül való volt. Idővel a reformáció terjesztése által okozott zavarokban elenyézett Nyéken a katolika egyház-közönség; elpusztult a kápolna, s megszűnt vele „kápolnás” nevezete is a helységnek. Azonban mintegy ötven évektől fogva ujra kezdett Nyéken a katolicizmus elnyomott csirája hajtani, annyira, hogy jelenleg már közel hatszázra szaporodott a hívek száma; de mai napság a legdúsabb áldozat-készségek mellett is sem kápolnára, mint régenten volt, sem tanodára, de még csak egy keresztjelre sem tudhattak szert tenni, és pedig azért, mert minden arasznyi föld a protestáns atyafiak birtokában levén, s virágzó gazdaságra használtatván, a katolikusok kedveért senki tulajdon telkét nélkülözni nem akará, s így a kath hit életfaját elültetni, nem juttat fundus. Azonban tekintetes Sebestény Sámuel ur, jeles protestáns férfiú, ki már a forradalmi korszak előtt a megyei zold asztal körül a népnevelés előmozdításának nagy bajnoka volt, nehézz szívvel látván a Nyéki katolikus híveknek, s illetőleg a kath. gyermekeknek a tanításban rendes tanoda hiányából eredő elhagyottságát, s a háttérbe szorított vallási és polgári mivélődés pangását; félretevén minden mellékes emberi tekintélyt, Nyéken a helység közepén létező díszes ősi birtokából 300 □ ölet kihasítottván, a katolikus községnék örök időre azon ohajtással ajándékozá, hogy bár mielőbb a katolikusok azon birtokra magoknak tanodát, s kápolnát építenének. A véletlen s kedves ajándék által mélyen meghatott katolikusok birtoktalanok, s többnyire szegények levén O Cs. kir. Apostoli Felségének kegyes színe elébe járultak, azon folyamodással, hogy az ajándék birtokra nekik tanodát építenek kegyeskednék; melly kérelmet nagylelkű Fejedelmünk vele született királyi kegyének bőségéből meghallgatván, már is foganatba vétetni parancsolt. A nyéki kath. hívek pedig, hogy minél előbb hitéletöknek, s élő hitöknek bizonyos jelét adnák, kegyes adakozás utján egy díszes kökeresztet állítottak azon adományozott birtokra, s e keresztet mai napon ritka ünnepélyvel fel is szentelteték. — Már több napokkal előbb híre futamult a környékben a leendő ünnepélynek, s a nyéki katolikusok eddigi nem legkedvezőbb hitállapota mindenek előtt tudva levén, a ritka esemény olly részvétet s olly vallásos örömet gerjeszte mindenütt, hogy a körül fekvő kath. nyajak ön kívánatukra lelkipásztoraik által processióval vezettettek az ünnepély színhelyére. Temérdek sokaság folyt így össze az új kereszt előtt a nyéki, velencei, pázmándi, nadapi, pákozdi, sukorói, verebi, s agárdi hívekből, kiknek lobogó zászlóik pompája, s méltóságosan zengő énekeik magasztas melodija tiszteletre ragadá az illyest még soha nem élvezett nyéki közönséget. A gazdagon feldíszített kereszt körül zold ágakból sátorok valának alkotva, mellyek alatt kényelmes ülőhelyeken nem csak katolikusok, hanem

protestans urak és urnők is szerény jelenlétökkel, s távol minden irigy indulattól, lelki örömlükben való igaz részvétellel ékesíték ünnepélyünket. Felszentelé pedig a keresztet szívemelő buzgóságával főtisztelendő Szomolnok y József ezimz. kanonok, váli kerületi esperes és pázmándi plebános ur, melly szertartást érzékeny, s az összes nép által kedvesen zengett egyházi énekek előzék, és követék. Két rendbeli szent beszédek tartattak a kereszt előtt. Az első megnyitó s tisztán vallásos beszédet tartá a pázmándi segéd lelkész „a kereszt tisztelének okairól”; a bezáró szónoklatot pedig t. cz. Simovics Lipót nadapi plebános ur, ki a szinte jelenlevő jöltevé urat szerény de érzékeny hála szavakkal idézvé, s hön szeretett kedves Fejedelmünkről is felejtetlen szavakkal emlékezik. Ez ünnepély, melynek díszes kivitele a kellemes idő által is elősegítették, olly kedvesen végződött-el, hogy a nyéki katolikusok soha el nem felejtendik, s a környék hívei soha Nyékből bővebb lelki örömmel nem távoznak, mint most. Nyéken tehát csakugyan bűsű volt, s így megdült a régi közmondás: „akkor fizetem meg adósságom, mikor Nyéken bűsű leszi” t Tisztelet azon uri nőknek, kik az ünnepély végeztével azonnal a kereszt előtt térdre borulva imádkozván, s annak nyilvános és bátor tiszteletét megkezdvén, nemes példájokkal a sokaság szívét elragadák; áldás és hála pedig a részrehajlatlan jöltevőnek, ki nekünk illy megbeesülhetlen ünnepély élvezetére alkalmat adott.

Daniss

XLIII.

Gyer k. Mária nevenapja. 1853. Tisztelendő szerkesztő ur! „Gyümölcséből ismeritek meg a fát” mond édes Üdvöztönk. S a szeretet ismertető jele a keresztény embernek. S ez oldalról tekintve a dolgot, mi csoda, ha Gyer k helységének keresztény lakói közt is gyökeret vert a szent szeretet? Ertem a szent gyermekeségi társulatot, melly tavall megállapított s azóta folyvást él e helységben. Bár ne volna helység széles e házában, mellyben e jótékony, e szent ezélu társulat megalapítva nem lenne! A gyermeki anyaegyház s a hozzá tartozó főkegyházak ma, az az: Magyarország Véd- s a Magyarok Nagyasszonyának, a boldogságos szűz Máriának névünnepe tartá meg a társulat egy éves életének emlékére a második áldozat-menetet, vagyis offertoriumot, s a bejött 4 frt. 37 krajczárt p. pénzt azon kéréssel küldöm tisztelendő szerkesztő urnak, miszerint azt rendeltetése helyére küldeni kegyeskedjék. Magyar János, helybeli plebános.

XLIV.

Szent-Benedek, sept. 19. Nem olly igen régen egy buzgó házaspár toppant be hozzám, így köszöntvén: „Dicsértessék a Jézus neve, édes plebános ur!” — „Mindörökké Amen! válaszolék, ugyan mi jó hírt hoztak hozzám illy párosan?” „Ha elmondjuk, mi járathat vagyunk, felelt a férfin, ugy hiszem, nem fogja rosznak találni plebános ur. Mi az Istentől sokféle testi lelki jókat vettünk, ezért mi iránta tartozó hálánkat valami külső tett által is nyilvánítani akarnók; mivel pedig az uszódi*) ujonan felszentelt temetőben egy ideiglenes keresztjelnél

*) Uszód Sz. Benedekhez tartozó főkegyház.

egyéb nincs, ugy gondoltuk, hogy mi ott egy szép kökeresztet fogunk állítani, és mivel mi protestansok között élünk, *) megkérjük plebános urat, hogy felszentelés alkalmával egy szép predikációt is tartson a keresztnek jelentéséről.” „Aztán, tevé hozzá a nő, én egykor szinte reformata voltam, még számos rokonim a helységben mai napig reformatusok; meg akarom tehát mindezek, mind egyéb egykori vallásfeleim előtt külső jel által is mutatni, hogy én katolikus hitemhez ragaszkodom.” — „Helyesen, felelék, adná a jó Isten, hogy illy gondolkozásu keresztények sokan találkozzanak, kik földi vagyonukkal illy bőlesen gazdálkodjanak! hisz ugy sincs semmink, a mit nem a jó Istentől nyertünk volna; nem méltó és illő-e tehát, hogy abból, mit tőle ideiglenes hasznalat végett nyertünk, hála jeléül valamit az ő dicsőségére fordítsunk? Készemről örömmel teljesítenem minden kívánatukat.” Kedves atyámfiai! A kereszt már Istennek hála, szűz Mária szentséges nevének ünnepe napján alkalmas predikáció kíséretében, számos katolikus és protestans részvétele közt fel is szenteltetett. A sikerrel nem mondok egyebet, mint azt, hogy jelenlevő híveim közül számosan fogadást tettek: miszerint ők a jelen ünnepély emlékeül, évenként Mária neve napján ki fognak zarándokolni az uszódi sírkertbe, hogy ott a felállított sz. kereszt előtt a szűz Anya közbenjárása által annak kegyelmébe ajánljak magukat, Ki egykor a világ váltásaért a keresztten függött. Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy a fent tisztelt házaspár nem szándékozik a kereszt felállításával befejezni jó tetteinek sorát. Ha teljesült, mint nem kétem, ezt is megírom a maga idejében. Most csak azt kívánom nekik: hogy kik életökben sz. Pállal Krisztus keresztjében dicsékednek, annak védpajza alatt támadhassanak is fel az örök életre. Molnár János, sz. benedeki r. k. plebános.

XLV.

Oslí, sept. 28. A legközelebb lefolyt hetekben ismételve vala részünk szent örömeinkben. Mult hó 29-dik napján itt született Kapuy Julis örök fogadástétellel avattaték be Sopronban a sz. Orsolyáról ezimzett érdemteljes apácza szűzek közé főtiszt. Tauber Ferencz ez. apát és soproni kanonok ur által, s lelkünk gyönyörzettel nevezük helységünk sarjadékát tisz. Soror EmERICÁT, kit Jézus Krisztus magának jegyesül elváltaszani kegyeskedett. A legközelebbi ünnepen pedig, u. m. szűz Mária neve napján szerenesések valánk a közel Vesz-kény helységbe, mint szülőföldre látogatóba jött n. t. Zalka János urat, sz. theologia tudorát és pesti egyetemi tanárt a mi szentegyházunkban is szemlélni és hallhatni. Ugyanis a gyónó seregnek öröme, korán eljövén, a penitencziatartás szentségének kiszolgáltatásában működött s esöndes sz. miséje után a szószékre lépett, hirdetni Máriának a boldogságos Szűznek dicséretét, beszédje tartalmául az ismeretes sz. éneknek ezen 3 sorát választva: „Egek ékessége, földnek dicsősége, Magyarok Asszonya, Királynéja.” Nem feledjük szívből származott és szívünkbe ható ékes buzditásait, s midőn buzgó imával tiszteljük Máriát, megemlékezünk róla is, ki minket e buzgalomra serkentett. J. F.

*) Uszód községének legalább 5/6 része protestans.

HAZAI TUDÓSÍTÁSOK.

Pest, oct. 1-én. Mai napon hagyá el Pestet, káptalani székebe utazandó, mélt. Fogarasy Mihály vál. szkodári püspök ur, a jó s olcsó könyvkiadó társulat lelkes alapítója s mindeddig fáradhatlan igazgatója. Sept. 29-én, mint ő méltósága nevénapján, saját lakán, a következő napon pedig nagys. Lipthay András kanonok s központi papneveldei igazgató ur termében nagyszámu tisztelőinek szép serege vette körül a már már bucsuzó püspök urat, ki őket annyszor szeretettel gyűjté maga körül, midőn a fentemlített társulat java iránti tanácskozásokra meghívá. Kellemesen lepettek meg ő méltósága tisztelői, midőn, több választmányi tagok s baráti férfiak titkos gondoskodásából, ő méltóságának jól talált, Barabás által festett s köre metszett arcképét pillanták meg. Birjuk ekként ő méltóságának legalább hasonmását, melly szüntelen felköltendi bennünk azon kedves emléket, mellyet ő méltóságának kath., egyházas jelleme, bő tudománya, leereszkedő nyájassága maga után hagyta. Legszebb emlék azonban, mellyet ő méltósága maga után hagy, az általa létrehozott jó s olcsó könyvkiadó társulat, melly ha egyszer, habár évtizedek múlva is. Isten segítségével mély gyökeret verend, a sajtó rozsz termékeit az olvasó körökből kiszorítandja, s így az Isten országának terjesztésében hathatós eszköz leend, még akkor is fogja halálával megőrizni egykori buzgó alapítójának emlékét. Isten vezérelje ő méltóságát minden utain!
Bl. F.

Különfélék.

A jó és olcsó könyvkiadó társulat főtisztelendő Hoványi Ferencz n. váradi kanonok urnak. Felsőbb Katholicismus elemei" című könyvéből terjesztés végett a mélyen tisztelt szerző urtól nagyobb számu példányokat kikért, mellynek első kötetének megjelenését maga idejében hirdeté: miután ennek nem esékely kelete bizonyos tanúsága annak, hogy azt a t. cz. közönség buzgó pártolásával fölkarolá, kötelességének ismeri a főnérintett társulat ügynöksége tudatni, hogy immár a II. kötet is teljesen kiállitva megjelenvén, az az említett ügynökség hivatalában 40 pkron megkapható Pesten, Czukorutca. 6-ik szám alatti házbán.

Társulati új tagok. A szathmári kerületből: Nt. Orosz Antal, darai pleb. A nagyváradi kerületből: Nt. Kovács József, váradi-velencei plebános és alesperes. A pesti kerületből: T. cz. Daruvári Alajos ur, cs. k. államügyészi helyettes. T. cz. Makovitz Ede cs. kir. államügyészi helyettes ur. T. cz. Zachár László, cs. kir. álladalmi fő ügyvédi díjnok. Nt. Lengyel József, k. rendi tanár. A kalocsai kerületből: T. cz. Abrahámffy János, kalocsai érseki uradalmi ügyész. A kecskeméti kerületből: Nt. Vathay Pál, kegyes rendi áldozár és kecskeméti tanár. Az egri kerületből: T. cz. Körffy Károly, tetétleni jószágigazgató. Nt. Drüszner József, patai káplán.

A „Katholikus Néplap“ban egy izben már hirdett „Karénekes kézikönyv“ (Manuale musico-liturgicum) az egri nyomdában már megjelent. A következő számban bővebben fogjuk megismertetni.

Csőd kántor-tanítói állomásra. Győr püspöki megyében Himodi plebániához tartozó Hővejen a mester és jegyzői állomás megürülvén, ennek betöltésére f. é. october 20-ra csőd hirdettetik. Évi jövedelme ezen hivatalt elnyerőnek: minden pártól 1/4 eregetett p. mérő rozs, vagyon mintegy 60 pár: 10 p. m. alá szántóföld, mellyet a helység munkál, 3 rét: terem 6 szekér szénát és 3 szekér sarjut: pénteki könyörgésért 4 p. m. tiszta buza, temetésért 7 kr. p., harangozásért minden telkes polgártól 1 kenyér, zsöllértől fél, gyermektanításért 80 vfr., jegyzőségért 15 fr. váltóban. A többi apróbb melleskes fizetéseket pályázat alkalmával meg lehet tudni Hővejen, a hely színén. Kik ezen hivatalt elnyerő ohajtják, hiteles okleveleiket az elvégzett praeparandiáról, erkölcsi, politikai magokviseléséről és ker. katolikus jellemlükéről *) a helybeli iskola-igazgatónak bemutatni el nem mulasszák. Himodon, sept. 25-én 1853.

Benyovszky József m. k.
hővej-himodi lelkész.

Kegyes adományok: Chinai gyermekek mentésére: Öreg. Szunter Ferencz, andacsi kalapos-mester 1 fr. pp. Jézus szent szive andacsi társasága 2 forint pengót.

(Értesítés.) Alóírt néhány példánnyal szolgálhat még illy című munkájából: „Szemelvények az 1791. és 1827-i országos egyházi választmányok munkálataiból“. Vácz 1848. 8r. 76 l. ára 16 p. kr. leszállitva. Tartalom: I. Szerzetes Rendek. II. Országos egyházi és világi alapítványok. III. Plebániák szaporítása. IV. Papnevelő intézetek. V. Papi nyugtározat. VI. Egyházi Gyámuróság. VII. Plebánosi illeték (Congrua). VIII. Káplányi illeték. E röpirat igen kedvező bírálatban részesült az 1848-ki Egyházi Literatúrái Lap-ban. (I. félév 18-dik sz.) és valóban helyet foglalhat akármely egyházi könyvtárban. Megrendeléseket tehetni alóírtnál bérmertes levelekben. Az utolsó postaállomás: Szeged. Legzélszerűbb lenne a papi gyűlésekből alesperesi uton egyszerre tenni a megrendeléseket, és a járulékot a levélhez csatolni.

Kelt Dorosmán, sept. 18. 1853.

Kovács Pál s. k.
dorosmai pleb.

Értesítés. Komárommegyei Csalóközből a július 8-án hozzánk intézett levelet nem kaptuk meg.

Szerkesztő.

*) Ezen főkéllékre minden illy esődeknél kiváltképen kellene ügyelni. Szerk.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat,“ szerkesztő BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomtatja LUKÁCS LÁSZLÓ és TÁRSA, országot, 6. sz.